

کارکرد اجتماعی شعر و ادبیات

مؤلف:

زیبا مقیمی

انتشارات کدیور

سرشناسه	: مقیمی، زیبا، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدیدآور	: کارکرد اجتماعی شعر و ادبیات/مؤلف زیبا مقیمی.
مشخصات نشر	: رشت: کدیور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۶۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۹۶-۶۹-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۶۱.
موضوع	: شعر فارسی -- جنبه‌های اجتماعی Persian poetry -- Social aspects ادبیات فارسی -- جنبه‌های اجتماعی Persian literature -- Social aspects ادبیات کودکان و نوجوانان -- ایران -- تاریخ و نقد Children's literature -- Iran -- History and criticism ادبیات کودکان و نوجوانان (فارسی) -- ایران -- تاریخ و نقد Children's literature, Persian-- Iran -- History and criticism
رده بندی کنگره	: PIR۳۶۱۴
رده بندی دیویی	: ۸۱۰/۰۰۹۳۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۸۸۷۱۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا	

عنوان: کارکرد اجتماعی شعر و ادبیات

مؤلف: زیبا مقیمی

چاپخانه: گیتی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
۹	فصل اول
۱۳	فصل دوم
۱۵	فصل سوم
۲۹	فصل چهارم
۴۱	فصل پنجم
۵۳	برای مطالعه
۶۳	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

هنر از آنجا که زاینده اندیشه و احساس آدمی است، قدمتی به درازای خلقت بشر دارد. این ویژگی که گوهری بی بدیل از وجوه عالی تمایز آدمی از نوع حیوان است و از این منظر، معجزه بزرگ آفرینش است که خداوند به واسطه آن بر خود آفرین فرستاده، بدان مباهات می‌کند (تبارک الله احسن الخالقین) ادبیات نیز که می‌توان آن را عالی‌ترین مظهر تظاهرات هنری دانست از چنین قدمتی بهره‌ور وافی دارد و همگام با خلقت و رشد عقلی، اجتماعی و فرهنگی انسان شانه به شانه تاریخ سائیده است. کسی به حقیقت نمی‌داند اولین جملات ادبی را کدامین بشر و در کدام عصر ابراز نمود؟ اما آیا آدم ابوالبشر در نیایش‌های تضرعانه خویش نکوشیده است تا با کلامی زیباتر و متفاوت از کلام معمول، خداوند را بستاید و عذر گناه خویش طلب کند؟ از آن زمان که انسان اولیه به غارها روی آورد و کوشید تا متوہات خود را بر دیوارهای سنگی نقاشی کند، می‌دانست که باید ابزاری موثرتر برای ابراز آنچه در درون او می‌گذشت بیابد و این نیاز مشق اولیه هنر و به تبع آن ادبیات بود.

«ویل دورانت» در خصوص پیدایش ادبیات می‌گوید: «پایان مرحله انسانیت را باید هنگام پیدایش کلمه و کلام دانست. با همین وسیله بود که انسانیت انسان آشکار شد. ادبیات علی‌رغم آنچه از خود این کلمه بر می‌آید و دلالت بر نوشته و حروف می‌کند، در آغاز پیدایش بیشتر کلماتی بوده که گفته می‌شده، نه حروفی که نوشته می‌شد. ادبیات از آواها و ترانه‌های دینی و طلسم‌های ساحرانه سرچشمه می‌گیرد که معمولاً کاهنان آنها را تلاوت می‌کرده‌اند و از دهنی به دهنی انتقال می‌یافت». با تشکیل اولین اجتماعات بشری و رشد روابط عقلی و عاطفی انسان، ادبیات نیز به صورت‌های مختلف رخ نموده تا حاصل دغدغه‌های درونی آدمی باشد. کلام ادبی که از سرودهای موزون دینی آغاز گردیده بود به تدریج نسج و گسترش یافت و در طی قرون، شقوق مختلف ادبیات را نظیر داستان، ضرب‌المثل، افسانه‌های دینی و حماسی، نثرهای ادبی و بالاخره شعر که عالی‌ترین نوع از انواع ادبی است پدید آورد و هر یک از این انواع، جایگاه مستحکمی در میان اقشار مختلف جامعه به دست آوردند و آنچنان با زندگی روزمره بشر گره خوردند که گویی با ملزومات حیات نظیر آب، غذا، مسکن و هوا همراهی و همتایی می‌کنند و

شعر و کلام منظوم در این میان گوی سبقت را از سایر انواع ربوده است. با نگاهی اجمالی به تاریخ ادبیات، ردپای شعر را در تمامی قرون و اعصار و در میان تمامی اقشار جامعه به وضوح می‌بینیم. از مسجد و کلیسا و کنیسه گرفته تا قهوه خانه و بازار و دربار سلطان، همه جا شعر با کارکرد خاص خویش حضور دارد.

زیبا مقیمی

زمستان ۱۴۰۰